

Lektionsplanering

Årskurs:

Gymnasiet

Ämne eller kurs:

Historia 1a2

Tema:

Sveriges 1800-tal: Jordbruk och förändring

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden. Eleven ger enkla exempel på, och förklarar översiktligt, samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden.

[Läroplan för Gymnasiet, Historia 1a2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till jordbrukets förändringar (10 min)

- Genomgång av hur jordbruket förändrades under 1800-talet i Sverige.
- Presentera centrala händelser såsom Storskiftet och Enskiftet.
- Diskutera påverkan på befolkningen och samhället.
- Visa bilder och kartor över jordbrukslandskapet.

2. Arbete med primärkällor (15 min)

- Dela ut kopior av källmaterial såsom brev och protokoll från tiden.
- Gruppdiskussioner om primärkällornas innehåll och perspektiv.
- Ställ frågor kring hur källorna speglar tidens samhälle.

3. Diskussion om följder av jordbruksreformer (15 min)

- Diskutera med klassen hur jordbruksreformerna påverkade olika samhällsgrupper.

- Analysera effekterna på stadsutvecklingen och migration till städer.
- Uppmana eleverna att reflektera över nutida paralleller.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta vad eleverna har lärt sig under lektionen.
- Ge eleverna möjlighet att ställa frågor.
- Ge utrymme för egna reflektioner om hur informationen kan tillämpas

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Storskiftet:** En jordreform som delade upp åkermark i större ägor vilket förändrade landskapet och böndernas liv.
- **Enskiftet:** En reform som syftade till att öka avkastningen genom att sammanföra ägodelar.
- **Befolkningsökning:** Diskutera hur ökningen av befolkningen påverkade jordbruket och samhället.
- **Migration:** Effekterna av urbanisering och migration under 1800-talet och hur det har format dagens Sverige.
- **Korståg och allmänningsbruk:** Varför dessa blev viktiga i det svenska jordbrukssamhället.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Storskifte	En historisk jordreform där jord brukades i större lotter.	Från "stor" + "skifte".
Enskifte	Den process där gårdar samlades på en och samma plats.	Från "en" + "skifte".
Migrationsvåg	Ökad folkrörelse mot städer och industriområden.	Från latin, "migratio".

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkade jordbruksreformerna den svenska landsbygden?
- B. Vilken roll spelade migrationen från landsbygd till stad i utvecklingen av Sverige som nation?
- C. Hur kan vi se spår av de förändringar som skedde under 1800-talet i dagens samhälle?

Aktivitet

En lektionsaktivitet kan vara att eleverna får skapa en tidslinje där de markerar viktiga händelser och reformer inom jordbruket under 1800-talet. Eleverna ska arbeta i grupper och diskutera varje händelse och dess påverkan på samhället. Tidslinjen kan sedan sättas upp i klassrummet.

Exit-ticket

Frågor

1. Vad var Storskiftet?
2. Hur påverkade Enskiftet böndernas liv?
3. Vilka konsekvenser hade jordbrukets förändringar för städerna?

Svar

Det var en jordreform för att samla mark i större ägor.
Det ledde till ökad avkastning och förändrad livsstil.
Ökad migration och urbanisering.

Hemuppgift

Eleverna får i uppgift att skriva en uppsats där de diskuterar hur jordbrukets förändring under 1800-talet speglas i dagens samhälle. Uppsatsen bör vara 2-3 sidor lång och innehålla exempel och källreferenser.

Citat

"Den som inte lär av historien, är dömd att upprepa den." - George Santayana (1905). Detta citat betonar vikten av att förstå historiska förändringar för att undvika misstag i framtiden.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- ☐ Word - Skapar ett dokument.
- ☐ PPT - Skapar en PPT.
- ➔ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- ☐ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)